

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИНИ КОМПЛЕКС РИВОЖЛАНТИРИШ БЎЙИЧА УСТУВОР ЙЎНАЛИШЛАР БЕЛГИЛАНДИ

Президент Шавкат Мирзиёев ҳудудлар ривожини, йирик лойиҳалар билан танишиш, аҳоли билан мулоқот қилиш мақсадида 18-19 март кунлари Тошкент вилоятида бўлди.

Нурафшон шаҳрида 19 март куни халқ депутатлари Тошкент вилояти кенгашининг навбатдан ташқари сессияси бўлиб ўтди.

Сессияда Президент Шавкат Мирзиёев иштирок этди ва нутқ сўзлади.

Давлатимиз раҳбари сўзининг аввалида йиғилганларни яқинлашиб келаётган Наврўз байрами билан табриклади. Тошкент вилояти мамлакатимиз тараққиётида етакчи ўрин тутишини таъкидлади.

— Тошкент вилоятида саноат, қишлоқ хўжалиги, савдо, хизмат кўрсатиш бўйича улкан салоҳият бор. Шунинг учун вилоятга жуда катта марра қўйганмиз. Лекин шунга яраша натижа сезилмаяпти, ўрта бўғин раҳбарлари “аравани тортолмаяпти”. Энди бизга фақат пахта, ғалла деб юрaveraдиган ҳокимлар керак эмас. Пахта билан ғаллани манфаат қилиши керак. Ҳоким эса ҳозирги замонга муносиб, устувор йўналишларни яхши билладиган ва жой-жойига қўядиган, вилоятдаги 2 миллион 994 минг аҳолини рози қиладиган бўлиши зарур, — деди Шавкат Мирзиёев.

Сессияда ташкилий масала кўрилди. Давлатимиз раҳбари Тошкент вилояти ҳокими вазифасини бажариб келаётган Даврон Ҳидояттов номзодини вилоят ҳокими лавозимига тавсия этди.

Д.Ҳидояттов 1976 йилда Тошкент шаҳрида туғилган. 1996-2009 йилларда банк тизимида, 2014 йилгача автосаноат тармоғида фаолият юритган. 2014-2020 йилларда Хусурийлаштириш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси раиси, Чилонзор тумани

ҳокими, Тошкент шаҳар ҳокимининг биринчи ўринбосари лавозимларида ишлаган.

Халқ депутатлари, вилоят фаоллари сўзга чиқиб, номзод ҳақида фикрларини билдирди. Овозга қўйиш натижаларига кўра, Даврон Ҳидояттов Тошкент вилоятининг ҳокими этиб тасдиқланди.

Сессияда вилоятни комплекс ривожлантириш бўйича асосий йўналиш ва вазифалар муҳокама қилинди.

Аввало, аҳоли бандлигини таъминлаш, камбағалликни қисқартириш масалаларига эътибор қаратилди. Вилоятдаги 1 минг 48 та маҳалла билан манзилли ишлаб, “ўсиш нуқталари”ни ҳаётга татбиқ этиш, тадбиркорликни ривожлантириш, аҳолининг даромади ва харид қобилиятини ошириш бўйича вазифалар қўйилди.

2021-2022 йилларда саноат, хизмат кўрсатиш ва қишлоқ хўжалиги соҳаларида жами қиймати қарийб 120 триллион сўм бўлган 1 минг 108 та инвестиция лойиҳаси амалга оширилиши таъкидланди. Уларнинг 1 минг 60 таси ҳудудий, 48 таси йирик тармоқлар лойиҳаларидир. Буларнинг натижасида 52 мингта янги иш ўрни яратиш мақсад қилинган.

Давлатимиз раҳбари кон-металлургия, энергетика, тўқимачилик, кимё, электротехника, фармацевтика, қурилиш материаллари саноати, қишлоқ хўжалиги ва туризм вилоят иқтисодиётида асосий драйвер бўлиши кераклигини таъкидлади.

▶ Давоми 2-бетда

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
Ф А Р М О Н И

Д.А.ХИДОЯТОВНИ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ ҲОКИМИ ЛАВОЗИМИГА ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 93-моддаси 15-банди ва 102-моддасига асосан ҳамда халқ депутатлари Тошкент вилоят

Кенгашининг қарорига мувофиқ **Даврон Абдулпаттахович Хидояттов** Тошкент вилояти ҳокими лавозимига тайинлансин.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти

Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент шаҳри,
2021 йил 19 март

ИНСОНПАРВАРЛИКНИНГ ЮКСАК НАМУНАСИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти

Шавкат Мирзиёев “Наврўз” умумхалқ байрами арафасида халқимизга хос эзгулик, бағрикенглик, инсонпарварлик, меҳр-оқибат ва кечиримли бўлиш каби олижаноб фазилатларнинг ёрқин ифодаси сифатида “**Жазо муддатини ўтаётган, қилмишига чин кўнгилдан пушаймон бўлган ва тузалиш йўлига қатъий ўтган бир гуруҳ шахсларни афв этиш тўғрисида**”ги Фармонни имзолади.

Фармонга мувофиқ, Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 93-моддаси 23-бандига асосан жазо муддатини ўтаётган ҳамда қилмишига чин кўнгилдан пушаймон бўлган ва тузалиш йўлига қатъий ўтган 140 нафар фуқаро афв этилди.

Афв этилган шахсларнинг 4 нафари асосий жазодан тўлиқ озод этилди, 69 нафари жазони ўташдан муддатидан илгари шартли озод қилинди, 8 нафари овоздорликдан маҳрум этиш жазоси енгилроқ жазо билан алмаштирилди. Шунингдек, 59 нафар шахсга тайинланган озодликдан маҳрум этиш жазосининг муддатлари қисқартирилди.

Афв этилганларнинг 12 нафарини чет эл фуқароси, 9 нафарини 60 ёшдан ошган шахс, 13 нафарини аёл ҳамда 14 нафарини таққиланган ташкилотлар фаолиятида қатнашган шахс ташкил этади.

Фармон ижроси юзасидан афв этилган шахсларни оиласи ва яқинлари бағрига қайтариш, ижтимоий ҳаётга мослашиб, фойдали меҳнат билан шуғулланишлари, соғлом турмуш тарзини йўлга қўйиб, жамиятда муносиб ўрин топишлари учун уларга кўмак бериш бўйича масъул вазирлик ва идораларга тегишли топшириқлар берилди.

21 март — Наврўз умумхалқ байрами

БАХШИ КУЙЛАЙДИГАН ДОСТОНЛАР

баҳор айёмлари каби гўзал, безубор, меҳрли

Юртимизда Наврўз шукуҳи кезмоқда. Табиат ва жамиятдаги янгилиниши ўзида мужассам этган бу байрам халқимиз дунёқараши, ўзига хос миллий анъаналари ва бадиий тафаккурининг ноёб маҳсулидир. Олам чирой очган шу паллада юртдошларимиз катта сайилгоҳлар, боғ-роғлар, далалар, лолаларга бурканган қир-адирларда, шаҳарларимиздаги хибон ва майдонларда байрам сайлини ўтказишади.

Қашқадарёда байрам сайиллари бахшилар ижросисиз ўтмайди. Айниқса, Деҳқонobod тоғлари этакларидан бошланган сайиллар Ўзбекистон халқ бахшиси Қаҳҳор РАҲИМОВнинг сержило ижро намуналари билан ўзгача шукуҳ касб этади. У қуйлаган терма ва достонлар тингловчига катта завқ-шавқ бағишлайди, яхшиларни яхшиликка чорлайди, маърифат тарқатади.

45 йилдирки, қўлида сози, руҳида парвози билан одамларга маънавий қувват бериб, қанот бағишлаб келаётган Қаҳҳор бахши Раҳимов билан суҳбатимиз халқ достонларининг ранг-баранг намуналари, юртимиз ҳамда халқаро миқёсдаги шуҳрати, достончилик мактаблари ҳақида бўлди.

▶ Давоми 3-бетда

ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ ШОИРИ АБДУЛЛА ОРИПОВ ТАВАЛЛУДИНИНГ 80 ЙИЛЛИГИГА

САНДИҚДАН ЧИҚҚАН ҚАЛДИРҒОЧЛАР

Давлатимиз раҳбарининг “Ўзбекистон Қаҳрамони ва Халқ шоири Абдулла Орипов таваллудининг 80 йиллигини кенг нишонлаш тўғрисида”ги қарори Янги Ўзбекистонимиз адабий-ижтимоий ҳаётидаги тарихий воқеа бўлди.

Ушбу қарорда “Абдулла Ориповнинг бетакрор ижодий мероси, унинг Ватанга муҳаббат, вафо ва садоқат туйғусини, олижаноб инсоний фазилатларни мадҳ этган етук бадиий асарлари, сермазмун ҳаётий ва ижтимоий фаолиятининг халқимиз маънавиятини юксалтириш, ёш авлод тарбиясидаги бекиёс ўрни ва аҳамияти” алоҳида таъкидлангани бежиз эмас.

Ҳаётбахш ҳужжатга биноан улугъ устозимизнинг шу пайтга қадар очилмай ётган сандиқларидаги қўлёзмалар юзага чиқди.

Оқ-қора қўлёзмалар, қораламалар. Шом ва тонг мисол, Абдулхамид Чўлпоннинг кеча ва кундузи янглиғ, тун ва кунга монанд қора-оқ, оқ ва қора қўлёзмалар, қораламалар. Шоирлик умрининг тонг ва шомлари, қалб ва руҳ кечинмаларининг кеча ва кундузлари, тун ва кунлари.

Оқ-қора рангларда, қора-оқ ранглардаги соғинчлар, изтироблар, орзу ва ниётлар, дийдор ва айрилиқлар. Камол дейсизми, завол дейсизми, хобу хаёл ва ё ҳажру висол дейсизми — барча ташбеҳ ва иқтисосингизга мос ва мувофиқ келаверади.

▶ Давоми 6-бетда

Сирожиiddин САЙИД,
Ўзбекистон халқ шоири

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИНИ КОМПЛЕКС РИВОЖЛАНТИРИШ БЎЙИЧА УСТУВОР ЙЎНАЛИШЛАР БЕЛГИЛАНДИ

Бошланиши 1-бетда

Жумладан, жорий йилда Туркия компанияларининг 450 миллион доллар тўғридан-тўғри инвестицияси ҳисобига Қибрай туманида умумий қуввати 710 мегаватт бўлган иккита иссиқлик электр станцияси ишга туширилади. Шунингдек, Бўстонлиқда 1 миллиард 48 миллион доллар сармоя эвазига жами қуввати 540 мегаватт бўлган иккита гидроэлектр станцияси қурилиши режалаштирилган.

Мутасаддиларга вилоятда 14 та янги кичик sanoat зонаси ташкил этиш, фойдаланил-маётган 18 норуа конлар негизда қурилиш материаллари ишлаб чиқариш бўйича кўрсатмалар берилди.

Чирчқ шаҳрини замонавий инновациялар ва инвестициялар шахрига айлантириш, шу намуна асосида вилоятнинг бошқа шаҳарларини ҳам комплекс ривожлантириш бўйича дастурлар ишлаб чиқиш вазифаси қўйилди.

16 минг гектарда боғ ва тоқзорлар барпо этиш, қишлоқ хўжалигини саноатлаштириш зарурлиги таъкидланди.

Ижтимоий соҳаларга ҳам алоҳида эътибор қаратилди. Хусусан, мактабгача таълим қамровини кенгайтириш, мактабларни таъмирлаш, 4 та туманлараро тиббиёт маркази ташкил этиб, гемодиализ хизматларини йўлга қўйиш вазифалари кўрсатиб ўтилди.

Қўп қаватли уйлар, йўллар, ичимлик суви тармоқлари қуриб, қишлоқ ва маҳаллалардаги турмуш шароитларини яхшилашга қаратилган чора-тадбирлар маълум қилинди.

Мутасадди раҳбарлар Президент айтган устувор вазифалар ижросини ташкил этиш

юзасидан халқ депутатлари олдида ҳисобот берди.

Давлатимиз раҳбари шаҳар ва туман студияларидаги аҳоли билан суҳбатлашиб, улар билдирган тақлифларни қўллаб-қувватлади.

Президент Шавкат Мирзиёев Нурафшон шаҳрида амалга оширилаётган бунёдкорлик лойиҳалари билан танишди.

Маълумки, 2017 йил Тошкент вилояти маркази Нурафшон шахрига қўчирилган, давлатимиз раҳбари 2019 йили бу ерга келганида замонавий мажмуалар барпо этиш бўйича кўрсатмалар берган эди.

Бу галги ташриф чоғида бажарилган ишлар кўздан кечирилди. Давлатимиз раҳбари-га Нурафшон шаҳрининг Бош режасига мувофиқ амалга оширилаётган ишлар тўғрисида маълумот берилди.

Бугунги кунда Тошкент йўли кўчаси кенгайтирилиб, унинг икки томонида 42 объект фойдаланишга топширилган. Айни пайтда бунёдкорлик ишлари изчил давом этмоқда. Илгариги бир қаватли эски иморатлар ўрнида 7 ва 9 қаватли уйлар, маъмурий бинолар, бизнес марказлар, меҳмонхона, тиббиёт ва таълим муассасалари, гипермаркетлар қурилмоқда.

Тошкент вилоятда маданият, таълим, соғлиқни сақлаш соҳаларини ривожлантириш чора-тадбирлари юзасидан тақдимот ўтказилди.

Президент мактаб ва боғчаларни қуриш билан бирга таълим мазмунини бойитиш, энди қамровдан сифатга ўтиш кераклигини таъкидлади. Аҳоли келишига қўлай жойда замонавий шифохона ташкил этиб ҳамда уни клиник база қилиб, малакали мутахассислар тайёрлаш бўйича топшириқ берди.

ЎЗА

“ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН” УЧУН МАХСУС

АҚШ САВДО ВАКИЛИ ОФИСИ: ЎЗБЕКИСТОН ЖСТГА АЪЗО БЎЛИШДА ВАШИНГТОН ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛОВИГА ДОИМО ИШОНИШИ МУМКИН

Ўзбекистоннинг Америка Қўшма Штатларидаги Фавқуллода ва мухтор элчиси Жавлон Ваҳобов АҚШ Савдо вакили ўринбосари Кристофер Уилсон ва Савдо вакили ёрдамчисининг ўринбосари Зебо Риёзуддин билан музокаралар ўтказди.

Учрашувда элчи Савдо вакили бюроси томонидан Ўзбекистонга нисбатан меҳнаткашлар ҳуқуқларини таъминлаш ва интеллектуал мулк ҳуқуқини ҳимоя қилиш талаблари бўйича Бош имтиёзлар тизимини қайта қўриб чиқиш жараёнини бекор қилиш тўғрисида қабул қилинган қарор учун миннатдорлик билдирди. Бу билан Ўзбекистондан олиб келинадиган товарлар ва хизматлар божга тортилмаслик тартибини сақлаб қолди.

Кристофер Уилсоннинг сўзларига қўра, ушбу қарорнинг қабул қилиниши Ўзбекистоннинг болалар ва мажбурий меҳнатга барҳам беришдаги ютуқлари, шунингдек, республиканинг Бутунжаҳон интеллектуал мулк ташкилотининг интернет соҳаси бўйича битимларидан келиб чиқадиган мажбуриятларига содиқлигининг эътирофи бўлди. Ўзбекистонда гендер тенгликни таъминлаш, интеллектуал мулк ҳуқуқини ҳимоя қилиш, Марказий Осиё давлатлари ва Афғонистон билан савдо ҳамкорлигини кенгайтириш, муқобил энергия манбаларини ривожлантириш бўйича олиб борилаётган савб-ҳаракатлар мамлакатдаги ўзгаришлар жараёни изчиллигидан далолат бераётгани таъкидланди. “Айнан ушбу йўналишлар Президент Жо Байден янги савдо сийёсатининг марказида бўлади”, — деди Кристофер Уилсон.

АҚШ савдо вакили ўринбосари Ўзбекистон 15 йиллик танаффуздан сўнг ЖСТга аъзо бўлиш жараёнининг амалий қисмига ўтди, ЖСТ Котибиятига ўз вақтида керакли ҳужжатларни тақдим этишда муҳим ютуқларга эришди, деб таъкидлади. 2020 йилда, шунингдек, Ишчи гуруҳнинг 4-йигилишини муваффақиятли ташкил этди.

“Мутахассисларнинг профессионаллиги ва раҳбариятининг ЖСТга аъзо бўлиш суръатини давом эттиришга бўлган қатъий садоқати ҳамда бу йўналишда кўпроқ натижага эришишга тайёрлиги жуда муҳим”, — деди Кристофер Уилсон.

Шунингдек, у мамлакатимизнинг Жексон-Вэнки тузатишининг Ўзбекистонга таъбиқ этилишини бекор қилиш бўйича қатъийлигини олқийлади. Мавжуд вазиятнинг сақланиб қолиши, унинг фикрига қўра, АҚШ — Ўзбекистон савдо-иқтисодий алоқаларини кенгайтириш истиқболларига таъсир қилиши мумкин, шунингдек, Ўзбекистоннинг Жаҳон савдо ташкилотига аъзо бўлиш бўйича ҳаракатлари жараёнига жавоб бермайди.

Учрашувда Савдо вакили идораси билан ҳамкорликда апрель ойида АҚШ Конгрессида республикага нисбатан Жексон-Вэнки тузатишининг қайта қўриб чиқилиши мавзусига бағишланган брифинг ўтказиш бўйича келишиб олинди. Унда америкалик қонун чиқарувчиларга Ўзбекистоннинг инсон ҳуқуқларини таъминлаш ва бозор иқтисодиёти асосларига босқичма-босқич ўтишдаги ютуқлари тўғрисида батафсил маълумот тақдим этилади.

Музокараларда, шунингдек, АҚШ ва Марказий Осиё мамлакатлари ҳукуматлари ўртасидаги савдо ва инвестициялар тўғрисидаги ҳадли битим кенгашининг навбатдаги йигилишини ўтказиш масалалари муҳокама қилинди. Тадбирда минтақада савдо-сотикни кенгайтириш ва тадбиркорлик фаолияти учун қўлай шароитлар яратиш масалалари қўриб чиқилди.

Ўзбекистон элчихонаси маълумотиға қўра, мазкур йигилишни 29 март — 2 апрель кунлари йртуал шаклда ўтказиш кўзда тутилган. Тадбир кун тартибидан божхона процедураларини унификациялаш, интеллектуал мулк ҳуқуқларига риоя қилиш, товарларнинг халқаро стандартларини жорий этиш, шунингдек, электрон тижоратни ривожлантириш масалалари ўрин олган.

Америка томонининг фикрига қўра, қўп томонлама ҳамкорлиқнинг ушбу йўналишлари Марказий Осиё мамлакатларига нисбатан АҚШ Бош имтиёзлар тизими қўлланилишини сақлаб қолиш учун мустақам пойдевор яратди. Бу эса ушбу мамлакатларга махсуслотларни Америка бозорига божхона тўловларисиз экспорт қилиш имконини беради.

Шу нуктаи назардан, Кристофер Уилсон Афғонистонга мамлакатнинг минтақадаги ролини ҳисобга олган ҳолда, Ҳадли битим кенгашининг тўлақонли аззоси макоми белгиланиши зарурлигига эътибор қаратди. Элчихона маълумотиға қўра, Афғонистонни кенашга аъзолликка қабул қилиш масаласи муҳокамаи минтақа давлатлари ва АҚШ ташқи савдо вазирликлари раҳбарларининг бўлажк учрашуви кун тартибида ҳам кўзда тутилган.

“Дунё” АА

Вашингтон

ИНТЕРВЬЮ

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ: ИСЛОҲОТЛАРНИНГ ЯНГИ БОСҚИЧИ

Президентимиз 18-19 март кунлари жойларда амалга оширилаётган бунёдкорлик ва ободонлаштириш ишлари, йирик корхоналар фаолияти, аҳолининг турмуш фаровонлигини янада яхшилаш йўлида олиб борилаётган ислохотлар билан танишиш, одамлар билан мулоқот қилиш мақсадида Тошкент вилоятда бўлди. Туманларда, маҳаллаларда, sanoat корхоналарида олиб борилаётган ишлар билан танишиб, мутасаддиларга тегишли маслаҳатлар, топшириқлар берди. Аҳоли билан ўз маҳалла ва қишлоқларидаги ўзгаришлар, муаммолар ҳақида суҳбатлашди.

Азиз РАББИМОВ,
қурилиш-пудрат ташкилоти раҳбари:

— Чирчқ шаҳридаги “Шодлик” маҳалласида бунёд этилаётган 16 қаватли 4 та биномизнинг икkitаси тўлиқ битказилган ҳолда аҳолига топширилди. Уйларимизнинг икkitаси 64, яна икkitаси 80 хонадондан иборат бўлиб, тўлиқ замонавий инновацион технологиялар асосида қурилган. Туркия тажрибасини урганган ҳолда бунёд этилган уйларимизга 100 фоиз ўзимизнинг маҳаллий қурилиш махсуслотлари ишлатилган. Иссиқ, энергиятежамкор, фасади базальт билан қопланган бўлиб, бу ёзда салқинлик, қишда иссиқликни таъминлаб беради. 16-қаватгача ҳар битта хонадонга махсус моторлар ёрдамида 100 фоиз ичимлик сув етказилади. 20 литр сув билан эса 6 ой давомида уйнинг иссиқлиги тўлиқ таъминланади. Негаки, замонавий иситиш қозонларимиз сувни ҳам тежайди.

Бундан ташқари, болалар майдончаси, автотурагоҳлар, йўллар мавжуд бўлиб, спорт билан шугулланиш учун махсус майдончалар қурилган.

Муҳаббат ДЎСИМОВА,
маданият муассасаси раҳбари:

— Инсон қачон ҳаётдан рози бўлади, қачонки, ўзининг ҳаётида катта бир ўзгариш бўлса. Мен ҳаётимда юз бераётган ўзгаришлардан мамнунман. Қишлоғимизда боғча ва мактаб, маданият маскани, тўқимачилик корхонаси барпо этилди. Янги маданият муассасасида болалар, ёшларимиз учун турли тўғарақлар ташкил қилинди.

Қаровсиз бир жой шунчалик яшнаб, обод бўлиб кетади, деб ўйламагандим. Бу ерда ўзбек, қозоқ, қирғиз, тожик ва бошқа миллат вакиллари аҳилликда умргузаронлик қиладди. Ҳаммамиз қуда-анда бўлиб кетганмиз.

Оиламиз тинч, юртимиз обод. Боғу роғларга қаранг. Барча ўқиш, иш билан машғул. Айни пайтда аҳолининг бандлиги таъминланган. Бу эса кишига фақат ҳаётдан қониқиш, шўқроналик ҳиссини беради.

Зиёвуддин МЎМИНОВ,
Чиноз туманидаги “АТАМАН”
корхонаси раҳбари:

— Эшонобод қишлоғида иккита корхонамиз фаолият кўрсатади. Биринида махсус формалар тикилади. Иккинчи корхонамиз эса эркаклар костюм-шимини тикишга ихтисослашган. Шу кунгача 20 дан ортик турдаги махсуслот ишлаб чиқардик. Дастлаб ишни пахта йғим-терими учун этак тикиш билан бошлаганмиз. Сўнг иш қўламига ҳам, сифатиға ҳам эътибор қаратиб, тикувчиларни ўқитдик. 700 та ишчи ўрни яратилди. Эндиликда замонавий турдаги махсуслотлар ишлаб чиқарялмиз.

Давлатимиз раҳбари корхонамиз билан танишиб, иш уринларини кенгайтириш тақлифини берди. Бунинг учун бизга қўшимча имкониятлар яратилишини айтди. Президентимизнинг тақлифидан руҳланиб, келгусида 3000 дан зиёд иш ўрни яратишни ўз олдимизга мақсад қилиб қўйдик. Биз, албатта, имкониятдан самарали фойдаланиб, сидқидилдан меҳнат қилишга тайёرمىз.

Музаффар ФАЙЗИЕВ,
Тошкент вилояти ҳокимининг биринчи ўринбосари:

— Давлатимиз раҳбарининг вилоятимизга ташрифи чоғида маҳаллабай ишлаш тизими, тадбиркорлик ва ўз-ўзини банд қилиш, аҳолини иш билан таъминлаш йўналишлари бўйича тақдимот қилдик. Тақдимот давомида Президентимиз бизга аниқ топшириқлар берди.

Ҳозир вилоятимизда 140 минг одам ишиз. Уларнинг 23 минг нафарини ёшлар ташкил қиладди. Бу рақамлар, албатта, юқори. Вилоят салоҳиятидан келиб чиқадиган бўлсак, ҳудудимизда ҳамма иш билан таъминланиши керак. Бунинг учун барча механизмлар яратилган. “Темир дафтар”, “Ёшлар” дафтари, “Аёллар дафтари” бўйича жамғарма ташкил этилган. Бугунги кунда жамғармада 46 миллиард сўм маблағ ййгилган. Йил охиригача яна 60 миллиард сўмга яқин маблағ жамғаришни мақсад қилганмиз. Шунда учта дафтардагилар учун 106 миллиард сўм маблағ шакллантирилади.

Вилоятда ҳар бир соҳа учун кенг имкониятлар яратилган. Масалан, туризм салоҳиятини олайлик. Паркент туманининг Сўқоқ қишлоғига бир кунда 7 мингдан зиёд сайёҳ келади. Бу биргина умумий овқатланиш йўналиши бўйича экани ҳеч кимга сир эмас. Қумушқонга келаётган сайёҳларнинг кунлик кўрсаткичи эса 600 нафардан кўпроқ. Буни инфратузилма

талаб даражасида эмаслиги, меҳмонлар келиши учун тўлақонли шароит яратилмагани билан изоҳлаш мумкин. Ваҳоланки, бу ердаги экотизим бетақор. Қумушқон ҳудудида туризмни ривожлантириш учун 10 гектар ерни тадбиркорларга ажратиш бўйича кўрсатма берилади.

Тошкент вилоятидидаги яна бир масала Президентимиз ташаббуси билан ўз ечимини топапти. Вилоятда тадбиркорларга ер ажратилиши муаммо бўлиб келган. Эндиликда 3000 гектар ерни аукцион орқали сотиш режалаштирилмоқда. Ҳозир 1702 гектар ҳудуд аниқ ҳудуд. Ажратиладиган ҳудудларнинг инфратузилмаси давлат ҳисобидан шакллантириб берилади. Бу эса тадбиркорларга қўлай имконият бўлади.

Вилоятда оилавий тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш бўйича самарали ишлар олиб боришмоқда. Бунинг учун 410 миллиард сўм миқдоридидаги ресурс ажратилган. Аҳолига кредит бериш шаффофлигини таъминлаш мақсадида электрон тизим яратилди. Бунда паспортни рўйхатдан ўтказиш орқали истеъмолчининг барча маълумотлари базаси яратилади. Платформага қайси йўналиш бўйича қанча миқдорда кредит олиши, имтиёз ва йиллик тўловлари қандай бўлиши ҳақида маълумот киритилади.

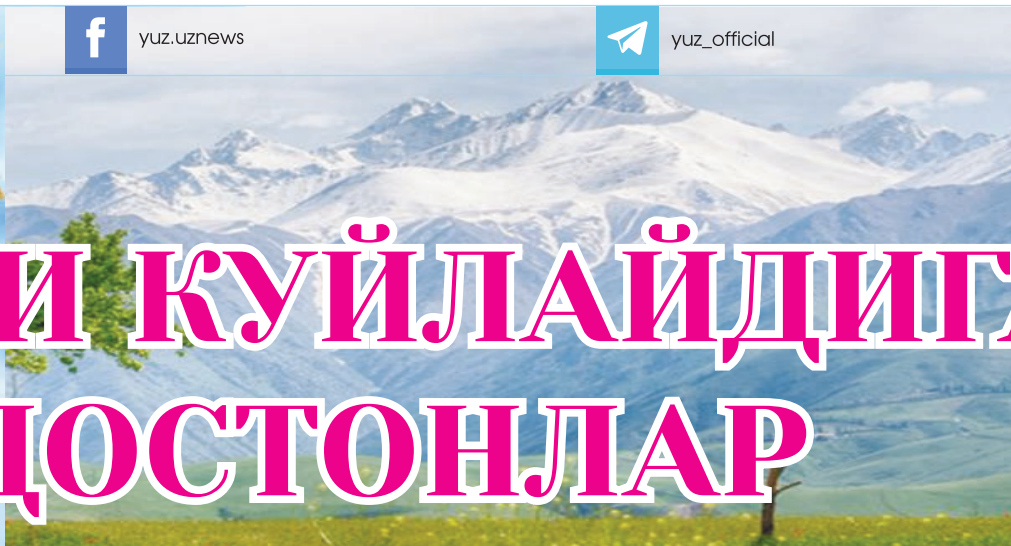

Бурулай БЎРОНОВА,
фуқаро:

— Эшонобод деган қишлоқда шунчалик фахрланиб яшаймизки, буни тасаввур қила олмайсиз. Қизларим, болаларим ҳаммаси иш билан таъминланган. Катта қизим боғчада ишлайди. Қишлоғимиз жуда тез ривожланиб кетди. Болаларнинг боғчага, мактабга хурсандчилиги билан бориб келишини қўзатаман. Яратилган шароитлардан миннатдорлик болалар руҳиятида ҳам яққол кўзга ташланади.

Ёшу кексанинг китобхонлик маданиятини юксалтириш, дам олиш

шароитларини яхшилаш учун Китобхонлар боғининг барпо этилиши қишлоғимиз ҳаётида катта воқеали бўлди. Хиёбонга қириб келаркансиз, аввало, ватанимиз бош майдонининг рамзий дарвозаси — Эзгулик аркасининг макетига кўзингиз тушади. Хиёбонда Қозғистондаги Бойтерак, Франциядаги Эйфель минораси, АҚШдаги Олтин қўприк, Россиядаги Қизил майдон, Буюк Британиядаги Биг-Бен соатининг ихчам макетлари ҳам ўрин олган. Бугун Биг-Бен соати Эшонобод вақтини ҳам кўрсатмоқда.

СУҲБАТ

БАХШИ КУЙЛАЙДИГАН ДОСТОНЛАР

баҳор айёмлари каби гўзал, беғубор, меҳрли

Бошланиши 1-бетда

— Қаҳҳор ака, келинг, суҳбатни юртимизда халқимизнинг миллий ўзлигини, қадимий тарихи ва тилини, унинг ҳаёт тарзи, анъана ва урф-одатларини ўзида мужассам этадиган, умумбаъшарий маданиятнинг ажралмас қисми сифатида тан олинган бахшичилик санъатига берилаётган эътибор хусусидаги мулоҳазалар билан бошласак.

— Бахшилар сўзлаши олдидан бир оғиз қўшиқ айтмаса, унинг ичидаги гаплари ташқарига чиқмайди. Рухсат берсангиз, сўзим аввалида бир терма айтиб берсам:

*Дўмбирамни кўлга олиб сайрадим,
Созни чертиб кенг даврада яйрадим.
Чечан тилим, сўзларимни қайрадим,
Булбулдайин сайраб чиққан дўмбирам.*

*Кўлга олсам булбул бўлиб сайрайсан,
Тирноғимни қўш торингга қайрайсан.
Мени шов қилиб, ўзинг ҳам яйрайсан,
Отамдан мерос қолган дўмбирам.*

Кейинги йилларда юртимизда халқимизнинг нодир бу санъатини асраб-авайлаш ва ривожлантиришга катта эътибор қаратилмоқда. Бу борада бир неча ҳужжатлар қабул қилинди. “Алломиш” достонининг минг йиллиги кенг нишонланди, Термиз шаҳрида Алломиш ҳайкали, Самарқанд шаҳрида атоқли бахшиларимиз хотирасига бағишлаб ёдгорлик мажмуалари бунёд этилди. Давлатимиз томонидан “Ўзбекистон Республикаси халқ бахшиси” фахрий унвони таъсис қилинган биз, бахшилар кўксини тоғ этди.

Бугунги кунда Термиз шаҳрида бахшичилик мактаби, республикаимиздаги болалар мусиқа ва санъат мактабларида фольклор синфлари фаолият кўрсатмоқда. Юртимизда кўп томлик “Қорақалпоқ фольклори” тўпламлари чоп этилди, 100 томлик “Ўзбек халқ ижоди ёдгорликлари” мажмуаси нашр этилмоқда. Бахши-шоирлар томонидан ижро этилаётган асарларни ёзиб олиш, уларни илмий ўрганиш ишлари давом этмоқда.

2019 йилда Термиз шаҳрида илк бор ўтказилган Халқаро бахшичилик санъати фестивали жаҳон миқёсидаги йирик маданий ҳодиса бўлди. Фестивалга дунёнинг 74 та давлатидан 160 дан

зиёд бахши, жирав, ўзан, гўянда келиб, Термизда жамулжам бўлди. Бир-биримизни танидик. Бир-биримизнинг санъатимизнинг ижро этилиши усулларини ўз кўзимиз билан кўрдик.

Бундай эътибордан кўкка юксалдик. Чанг босган дўмбираларимиз тилга кирди. Авваллари бирор тadbирга чакирилсак, иккиланиб борар эдик. Бизнинг ҳам кимгадир керагимиз бормикан, деб. Ҳозир кўрагимизни кериб, хурсандчилик, катта руҳият билан тadbирларга кириб борапмиз. Энг нуфузли тadbирларда бахши сифатида қатнашиб келаётганим мен учун катта бахтдир. Ўзим Деҳқонободда туғилиб ўсганман. Авваллари Қаршидан нарийёга ўта олмаганман. Ҳатто термаларимиз туман газеталарида босишга лозим қўрилмаган, “Бу эскилик сарқити, айтадиган бўлсангиз, янги руҳда айтинг”, дейилган пайтлар бўлган. Бугун эса достонларимиз, термаларимиз катта китоб ҳолида нашр этиляпти. Бундай эътибордан руҳланиб, аждодларимиздан мерос бўлиб келаётган бахшичилик санъатини юртимизда ва дунёда кенг тарғиб қилишга бел болаганмиз.

— Халқчилик бадий тафаккурининг сарчашмаси бўлган бахшичилик санъатининг тарихи, тараққиёт босқичлари ҳақида тўхталсангиз.

— Раҳматли отам Қодир бахши бу санъат тарихи ҳақида турли ривоят-

лар айтиб берарди. Инсоният ўз тараққиётининг илк босқичларидаёқ маънавий озқуқа эҳтиёж сезган. Табиат ҳодисаларини тушуна бошлагач, кушларнинг сайраши ҳайратомуз янглик бўлиб туюлган. Ривоятларга кўра, қадим замонларда бир чўпон мол боқиб юрганида отнинг ёли чўпга илиниб қолганини кўради. Ана шу ёл шамолнинг тебраниши асосида овоз чиқараётгандек бўлади. Шунда чўпон узун от ёлини чўпга тортишга уринади. Дўмбира шу тариқа пайдо бўлади. Дўмбирадан кейин унга қўшилиб ижро қилинадиган ҳолатлар, кейинроқ эса илк бахшилар юзага келади.

Бахши дегани ким ўзи? “Бахши”нинг луғавий маъноси — маърифатчи, устоз, халқнинг руҳиятини кўтарувчи, деганидир. Бахши, яъни достончи санъаткорларни эл орасида соқи, сановчи, созчи, жирав, манасчи деб ҳам атаганлар. Улар доим ички, бўйиқ овозда куйлаган. Тўғри, ташқи овоз билан ҳам айтилган қўшиқлар бор. Аммо бундай қўшиқлар нимагадир инсоннинг қалбига етиб бормади. Чунки бахшичиликда ички овозда қўшиқ куйлаш анъанаси мавжуд. Ички овозда ўн-ўн беш соатлаб достон айтган бахшилар бўлган.

Достончилик буюк бир миллатнинг қадрияти, мероси. Халқ оғзаки ижодида намоён бўлаётган неки бор, у халқники. Биз унинг ижрочиларимиз. Биз китобни бир бошдан ёдлаб олиб куйламаймиз. Куй ҳам, сўзлар ҳам ҳолатдан келиб чиқиб, куйилиб келади. Бунда дуо бор, бунда одоб-ахлоқ, ватанга муҳаббат, йигитнинг йигитдай бўлиши, ботирнинг ботирдай бўлиши кераклиги каби бир қанча қадриятлар бор. Масалан, “Алломиш” достонини олайлик. Бу достон бизга инсонларварлик фазилатларидан сабоқ бера-

ди. Одил ва ҳақгўй, ор-номусли, сардоқатли бўлишга, элу юртни севишга, уни турли ётлардан ҳимоя қилишга ўргатади.

— Юртимизда бахшичилик, достончиликнинг ўзига хос мактаблари шаклланган. Ана шу мактаблар бир-биридан нимаси билан фарқ қилади? Уларда устоз-шоғирд анъаналари қай даражада йўлга қўйилган?

— Дарҳақиқат, юртимизнинг Қашқадарё, Сурхондарё, Самарқанд, Хоразм вилоятлари ҳамда Қорақалпоғистон Республикаси ҳудудларида бахшичилик санъати ривожланган, алоҳида-алоҳида мактаблари яратилган. Қўрғон, Булунгур, Нарпай, Шеробод, Қамай каби турли достончилик мактабларида етишиб чиққан бахшилар ўз ижро услуби, имконияти, репертуари билан бир-биридан фарқланиб турган. Булунгур достончилик мактаби азалдан қаҳрамонлик достонларини ижро этиб келгани билан машҳур. Эргаш Жуманбулбул ўғли ва Пўлкан шоир номи билан боғлиқ бўлган Қўрғон достончилик мактабида, асосан, лирик ишқий қиссалар куйланади.

Шеробод достончилик мактабида соза, овозга, сўзга эътибор қилинади. Ёзма адабиёт вақиллариники сингари қолипга солинган тўртликлар, матн, шеърый қисм — ҳамма-ҳаммаси жуда чиройли, раван ижро этилади. Хоразм достончилик мактабида мусиқа етакчилик қилади. Хоразм бахшичилик мактаби вақиллари чоғу ансамбли журлигида ички овозда куйлайди. Айниқса, эпик асарларни талқин қилишда жамоавий ижрочилик етакчилик қилади. Хоразм достончилик мактаби

“Ширвоний” (Хива) ва “Ироний” (Манғит) номли иккита йўналишга бўлинади. Бу мактаблар қадимий илдишларга эга. Услуб ва лаҳжа, ёрқин ва жонлан-тирувчи қўшиқ, ашула ва оҳангга эга.

Қашқадарё бахшичилик санъати етук достон ижроси бўлмиш падари бузрукворим Қодир бахши Раҳимов номи билан боғлиқ.

Бизнинг сулолаимиз бахшилар сулоласи. Аждодларимиз бахши ўтган. Отам Қодир бахши машҳур эди. Етмишдан ортиқ достонни ёддан билган.

Отам “Алломиш” достонини куйлаётганда, Алломиш қалмоқ мамлакатидида зиндондан чиқиб, золимлардан қутулиб, она Ватани — Бойсун-Қўнғиротга қайтаётган ҳолатини шунчалар завқ билан тўлиб-тошиб, худди ўз Ватани овоз ва муштақил бўлгандай, берилиб куйлар эди. Уша қўшиқлар оҳангида Ватанга муҳаббати тингловчига яққол сезилиб турарди. Ўзи ҳам тоғ қадар юксалиб борарди. Сўз, соз ва ички овознинг кудратини кўринки, достон тугагач, одамлар худди Алломишдай гувраниб, суюниб, шоду хуррам уйларида тарқалиб кетар эди.

Бугун биз отамиз ардоқлаган санъатни давом эттиряпмиз. Ҳам ўғлим, ҳам шоғирдим Илҳом бахши кўплаб нуфузли танловларда голиб бўлиб, орзуларимни рўёбга чиқаряпти. Илҳом бахши олтинчи авлод. Шоғирдлик бизда жуда юқори савияда ташкил этилган.

— Ижод аҳлига доим нимадир илҳом бериши керак. Сизга нима илҳом беради, нима парвوز бағишлайди?

— Дўмбирамни кўлга олдимми, гўё ўзимни унутаман. Дўмбирам сайраганда кўнглим очилиб, фикрим янада теранлашади. Кундан-кун яшаётган диёримиздаги ҳар бир ўзгариш менга

илҳом беради. Бунёдкорлик, тараққиёт биз, бахшиларнинг кўз ўнгимизда бўляпти. Ана шуларни кўриб, дўмбира чалиб, куйлай бошлайсан.

*Ватаним, номинг улуг кўёшдан,
ойдан,
Шамолнинг эсади жаннатдай жойдан.
Айланай, тупроғингни
олтин қилган Худойдан,
Қаҳҳор бахши айтса, битмас
достонсан,
Зўрларга тенгашган
Ўзбекистонсан!*

Ўнга яқин термам Ватанимиз мустақиллигига, юртимиз раванқига бағишланган. Ижодимнинг кичик намуналарини жамлаб, “Истиклол” номли янги замонавий достон яратдим. Ўзбек достонларининг доврўғини дунёга ёйиш орузим бор. 2016 йил “Алломиш” достоним турк тилида чоп этилганди. “Темир ва Боязид” деган достоним 2019 йилда турк тилида дўмбира ноталари ва тахлиллари ҳамда видеоёзувлари билан Анкарада қайта нашр этилди.

— Айни кунларда юртимизда Наврўз шукуҳи кезиб юрибди. Наврўз билан бахшичиликнинг қандай муштарақ жиҳатлари бор?

— Иккиси ҳам қалбга умид беради. Руҳиятни кўтарди, асрий анъаналарга ошно этади. Наврўз сайилгоҳларида бахшилар достонлар куйлайди. Достонлар ҳам худди кўккам байрамидек гўзал, беғубор ва меҳрли бўлади. Фурсатдан фойдаланиб, барча юртдошларимизни янгилашни ва яшариш фаслининг гўзал айёми — Наврўз билан муборакбод этаман! Барчамизга омонликда учрашиш насиб этсин!

**Рисолат МАДИЕВА,
“Янги Ўзбекистон” муҳбири**

МИЛЛИЙ ҚАДРИЯТЛАР

**Собир ЎНАР,
Ўзбекистон Ёзувчилар
уюшмаси аъзоси, ёзувчи**

Ҳар биримиз баҳорни соғинамиз. Албатта, соғиндик. У келди. Гуллар, дарахтлар, сувлар, тоғлар, адирлар, қирлар ва уларни туйган кўн-гиллар шақлида. Сурур, ўзига яраша сармастлик эгаллайди сизни. Қизик, ҳарорат қизий бериб, табиатдан дарахт гуллари кетиб, мева туғиб, улар ҳам пишгач, бу кайфият одамзод қалбини тарқ этади. Табиат ана бир туғилиб, ривожланиб, улғайиб, куз ва

қишда тагин қариб-кексайгандек. Лекин одам боласи баҳорни қўйиб юборгиси келмайди, тўғрироғи, баҳор уни ташлаб кетишини хоҳламайди.

Биздан тобора олислаб кетаётган болалигимиз маконларини қўмсаймиз. Борганда ўзининг гўдақлигини, ўсмирлигини эслатувчи бошқа бир авлод худди ўша адирларда мол боқаяпти, футбол уйнаяпти, қир ортидаги пана майдонда кўпқари чопаяпти. Булар ўзга замон болалари. Энди улар оқсуяк, чиллак, оқ теракми-кўк терак, ланка, қизлар моҳмак, чакимтош уйнамаяпти. Гўдак қизчалар ҳам чўпдан кўғирчоқ ясаб, кийинтириб, “хола-хола” уйнамайди. Онаси болаларига бугун жуқмо, яъни ёғилминди пиширамиз, жар бўйида лошакаррак (қўш кўнмас) чўпларидан териб келинлар, атала қайнатамиз, деса энсалари қотади. Асплада биз учун бу бир эрмак эмас, алоҳида байрам эди. Атала, яъниким сут, ун, қанд қўшилган суюқ овқатни тағига олиб кетмаслиги учун бир соат мобайнида

тинимсиз қапгирда кўзгаб туриш ҳам биз учун алоҳида завқли машғулот эди. Атала тағида қолган қирмоч эса энг мазали, талашиб ёйдиган овқатимиз эди. Онажонимиз ичига атала солиб тайёрланган юқани тўрт буклаб, сўнгра уни эритилган сариегга бир ботириб, товоққа тортиши... Ох, кўя беринг, бу куннинг шавқини.

Тўйимли, мазали таом. Наврўз кунини оқсоқол эълон қилганида ҳам, масалан: “Улжон, Шарапат, Кунсулв — ҳар биринг ўттизтадан ёғилминди; Робия — бир қозон маккайи гўжа; Сана, Рўзи — пидина пичак; Сарвар чеча — уч кило гуручдан самарқанди ош, сабзи қизил бўлсин; қирғи овланинг келинлар — ярим кастрюлдан тўртта сумалак; янги келинлар — иккитадан қатлама, иккитадан патир; бизди келинлар — ... бор-ку... айрон ошди уйиб тайланглар... Чўпон сайлаймиз, талабгоринг чиқабер”, дейди ва шу ерда кўп масалалар ҳал бўлади. Ҳамон шундай.

Чекка бир қишлоқнинг Наврўзи.

Кўп нарсга ўзгарган. Одамлар бошқа. Бизни ҳаяжонлантирувчи нарсалар энди ундай эмас. Чавандознинг ҳайқирғи ҳам.

Чавандоз молни сўкмайди. Қақибни ҳақорат қилмайди. Авжи кўзиганда, улоқни кўтарганида “чув, жонивор!” деб ҳайқиради.

Ҳозиргилар устамонроқ. Ўзини авайлаброқ уйин кўрсатади. Авомликдан холи.

Лекин ўша-ўша ҳайқириклар. Қўш-работнинг тоғлари титраб кетади. Олчалар гул тўқади. Қизлар рўмолини тишлайди. Биялар белида оғриқ кўзғалади. Эҳтимол туғилажак тойчоғи Ғиркўк ёки Бойчибор бўлишини хоҳлар...

Борлиқ уйғониб бўлган. Шоирлар қалби титроқда. Ҳамма ёқда яшариш. Тирикчилик ғимир-ғимири. Кексалар ҳам кийимларини алмаштириб, момолар ҳам келинлик пайтини эслаб, қошларига ўсма тортади.

Болалар эса варракларини баландроқ учирши завқиде, қирларни бошига кўтариб югуради, қичқиради. Энтикасан, заминни ҳам, осмонни ҳам қучинг, бошингга кўтаринг келади.

Бугун ҳаммамиз болага айландик. Келган баҳор ҳам... худди бултургидек болалик баҳори...

Бунча гўзал она юртим, Ўзбекистоним Наврўзлари!

22 МАРТ — БУТУНЖАҲОН СУВ КУНИ

СУВНИ ТЕЖОВЧИ ТЕХНОЛОГИЯЛАР

ҲОСИЛДОРЛИКНИ ОШИРАДИ, ХАРАЖАТЛАРНИ ТЕЖАЙДИ

Расулжон КАМОЛОВ,
журналист

Мамлакатимизда сув етишмовчилиги билан боғлиқ вазият йилдан-йилга мураккаб тус оляпти. Бунни юртимизда охириги ўн йилда сув ресурслари ҳажми 12 фоиз, 2020 йилда аввалги йилдагига нисбатан 15 фоиз камайгани ҳам тасдиқлайди. Жорий йил сугориш мавсумида сув таъминоти меъёрга нисбатан 25 фоиз кам бўлиши кутилмоқда. Шундай бир шaroитда сув исрофига йўл қўймаслик ҳаётий заруратга айланади.

Президентимиз раислигида шу йил 24 февраль кунини қишлоқ ва сув ҳўжалиги соҳасида жорий мавсумда амалга оширилаётган устувор вазифалар муҳокамаси юзасидан ўтказилган видео-селектор йиғилишида экинлардан олинган даромаднинг кескин қўпайтириш ва сувдан оқилон фойдаланиш тармоқда энг асосий масала бўлиши зарурлиги белгилаб берилди.

Фаргона вилоятида сугориладиган экин майдонлари қўшни давлатлардан оқиб келувчи Норин, Исфайрамсой, Шохмардонсой, Сўх ва Исфара дарёларига боғлиқлиги сабабли уларни сув билан таъминлаш муҳим масалалардан бири бўлиб, уни тежаш, ҳар томчисидан оқилон фойдаланиш янада долзарблик касб этади. Шу боис, Президентимизнинг 2020 йил 11 декабрдаги "Қишлоқ ҳўжалигида сувни тежайдиган технологияларни жорий этишни янада жадал ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарорида белгиланган вазифаларни ўз вақтида бажариш ҳал қилувчи аҳамиятга эга.

— Экин агротехникаси пайтида сувга бўлган талаб ортади, — дейди Фаргона вилояти ҳўкимини ўринбосари Алибек Турсунов. — Бу вазифани ҳал этиш учун, албатта, янги технологияларни қўллаш талаб этилади. Жорий йилда вилоятимиздаги 44,5 минг гектардан ортиқ экин майдонига сувни тежайдиган технологиялардан фойдаланиш режалаштирилмоқда. Самарали усулда пахта ва ғалла етиштирган фермер ҳўжаликлари томчилатиб ва ёмғирлатиб сугоришининг ўзига

хос афзалликларини амалда кўряпти. Бу борада инновацион лойиҳаларни қўллаш, аввало, сув танқислигининг олдини олса, иккинчидан, қиммат бўлган минерал ўғит, механизация хизматлари, ёқилғи харажатларини камайитириш имконини беради.

Инновацион
лойиҳаларни жорий
этиш кенгаймоқда

Фаргона туманидаги "Чимён шўхрати" фермер ҳўжалиги бу йўналишда ўзига хос тажриба тўплаган. Ҳўжалиқда 2019 йилда 20 гектар майдонда томчилатиб сугориш технологияси жорий этилди. Бир гектар майдонга 16 миллион сўм харажат қилинган бўлса, унинг 8 миллион сўми давлат субсидияси орқали қўллаб берилди. Банкдан олинган 320 миллион сўм кредитнинг 10 фоизи эса Товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорларни қўллаб-қувватлаш жамғармаси ҳисобидан қўплатди. Шунингдек, фермер ҳўжалиги 5 йил муддатга ер солиғидан озод қилинди.

— Сувни тежовчи технологиялар қўтилганига нисбатан анча юқори ҳўсил олиш имкониятини берди, — дейди фермер ҳўжалиги раҳбари Шўхратжон Қаймов. — Авваллари экинларни сугоришга 35-40 кун сарфланган бўлса, томчилатиб сугориш йўлга қўйилганидан сўнг 4-5 кун кифоя бўлмоқда. Энг асосийси,

вақт, маблағ, ишчи кучи тежалади, даромад миқдори сезиларли даражада ошади. Бу йил 22 гектар ғалла майдонига ёмғирлатиб сугориш технологияларидан фойдаланамиз.

Муҳими, фермерлар ва ердан фойдаланувчилар ўртасида олиб борилган тушунтириш ишлари натижасида инновацион лойиҳаларга қизиқувчи ҳўжалиқлар сони ортиб бормоқда.

— Корхонамиз сув тежовчи технологиялар олиб келиш ва ўрнатиш билан шўғулланади, — дейди "Белконтитур" МЧЖ раҳбари Носиржон Раҳматуллаев. — Шу кунга қадар Риштон, Ёзёвон, Қува туманларида пахтачилик ва боғдорчилик ҳўжалиқларида 300 гектардан ортиқ ерда томчилатиб ва ёмғирлатиб сугориш жиҳозлари ўрнатилди. Бу йил эса сув этиб бориши қийин

бўлган 1 500 гектар экин майдонига қўлай ва тежамкор қўрилмаларни ишга туширамиз. Истиқболли лойиҳалар йиллар давомида сувсизликдан қўриб, қақшаб ётган дашт ерларга янги ҳаёт нафасини олиб киради, сўлим боғ-роғлар буй кўрсатишига имконият беради.

Сув сарфини тежаш, юқори ҳўсилдорликка эришишда ернинг текислиги муҳим аҳамиятга эга. Ҳар бир ҳудудда лазерли ускуна ёрдамида экин майдонларини текислаш ҳисобига сув сарфини камайитириш бўйича биттадан намунавий лойиҳани амалга ошириш белгиланган.

— Замонавий технологияларнинг бир неча тури бор, — дейди "Сирдарё-Сўх" ирригациялар тизимлари ҳавза бошқармаси бўлим бошлиғи Фозилжон Расулов. — Ана шулардан бири дискретли-пульсар сугориш технологияси.

У қудуқлар орқали ер остидан тортиб олинаётган сувни ва электр энергиясини тежаш имкониятини беради. Бу жараёнда қудуқдан чиқаётган сув ариққа туширилмасдан полиэтилен қувурлар орқали тўғридан-тўғри экин майдонига олиб борилади. Қолаверса, муайян ҳудудда экинларни ер остидан сугориш усули ҳам синая қўриляпти. Экинларга томридан керакли миқдорда намлик бериш ҳам замонавий технологиялар сирасига киради.

Қўштепа туманидаги "Fergana Global Textile" кластери Марказий Фаргона чўл ҳудудидаги унумдорлиги паст ерларни таллаб олиб, Ёсроиининг "Не-тафин" корхонаси билан томчилатиб сугориш тизимини жорий этади. Айни кунда 213 гектар майдонда ана шундай инновацион лойиҳа қўлланилмоқда.

Асосий мақсад — шу кунга қадар 20 центнергача ҳўсил олинган майдонлардаги ҳўсилдорликни 50 центнерга етказиш. Аҳамиятли яна бир жиҳати, Андижон қишлоқ ҳўжалиги ва агротехнологиялар ҳамда Тошкент ирригация ва қишлоқ ҳўжалигини механизациялаш муҳандислари институтларини би-тириб келган йигит-қизларга бу борада амалий тажрибага эга мутахассислар бириктириб қўйилди.

Бутловчи қисмлар
маҳаллийлаштирилади

Фаргона шаҳридаги "Palma invest" масъуляти чекланган жамияти бу борада янги лойиҳа устида иш олиб бормоқда. Ишлаб чиқариш тармоғида бир кунда 16 дан 400 миллиметр диаметр-гача бўлган 4 тоннадан ортиқ полиэтилен қувурлар, томизгичли елим тасмалар тайёрланади.

— Махсулотларимизга бўлган талаб кун сайин ортиб бормоқда, — дейди иш бошқарувчи Нодирбек Нишонов. — Ҳар бир фермер, деҳқон ҳўжалиги талаб ва истакларини ҳисобга олиб, махсулот ишлаб чиқарамиз. Технологияларни экин майдонларига жойлаштиришга ёрдам берамиз.

Шу кунга қадар томчилатиб сугориш жиҳозлари учун керакли бўлган бутловчи қисмларнинг асосий қисми четдан олиб келинган. Бу кўп вақт ва маблағ талаб этади. Янги ишлаб чиқариш тармоғи оворагарчиликларга барҳам берди, махсулот таннархини 15 фоизгача арзонлаштирди.

Сирасини айтганда, тежамкор технологиялар воситасида сугориш орқали сув, минерал ўғит, иш ҳақи, агротехник хизматлар учун харажатлар сезиларли даражада қисқаради. Бу фермер ҳўжалиқларининг иқтисодий жиҳатдан барқарорлигини яхшилаш, даромад олиш имкониятларини кенгайтиришга ҳам хизмат қилади.

САЙЁР ҚАБУЛ

Усмонали НОРМАТОВ,
"Янги Ўзбекистон" муҳбири

Аҳолининг ҳуқуқ-тартибот соҳасидаги муурожаатларини тинглаш, бу борадаги масалаларни ўрганиш ҳамда ҳал этиш мақсадида Президент маслаҳатчисининг биринчи ўринбосари Бахтиёр Ишомов раҳбарлигидаги ишчи гуруҳ Сўрхондарё вилоятининг шаҳар, туман ва қишлоқларида бўлиб, оммавий қабуллар ўтказди.

Тадбирда Президент администрацияси, Олий суд, Бош прокуратура, Судьялар олий кенгаши, ички ишлар идоралари масъуллари, шунингдек, вилоят ҳўкимлиги ҳамда ҳудудий мутасадди ташкилотлар раҳбарлари фуқаролар муурожаатларини тинглаб, ижобий ечим топишга кўмаклашди.

Қабулларга воҳанинг барча шаҳару қишлоқларидан одамлар умид ва илнж билан ташриф буюргани бу мулоқотларнинг нечоғлиқ муҳим аҳамият касб этганини тасдиқлади.

— Сайёр қабулларда ишчи гуруҳ жами 881 нафар фуқаро муурожаатини тинглади, — дейди Сўрхондарё вилояти суди раиси ўринбосари, фуқаролик ишлари бўйича судлов ҳайъати раиси Баҳодир Жумаев. — Муурожаатларнинг асосий қисми жиноий, фуқаролик, маъмурий ва иқтисодий ишлар бўйича судларга тегишлидир. Фуқароларнинг оғзаки ва ёзма муурожаатларининг бир қисмига ҳуқуқий тушунча берилди. Яна бир қисми жойида ижобий ҳал қилинди. Бир қисм аризалар Олий суд томонидан қассация тартибиде ҳал этиш мақсадида тегишли судлов ҳайъатига ўтказилди.

Бир сўз билан айтганда, Сўрхондарё вилоятида суд-ҳуқуқ масалалари бўйича ташкил қилинган оммавий қабуллар ўз дардига ечим излаб юрган аҳоли учун қўлай, жонли ҳамда самарали мулоқот майдонига айланди. Термиз шаҳри ва Денов, Сариссий, Кумқўрғон, Шеробод, Бойсун туманларида ўтказилган қабуллар жараёнида вилоятнинг барча ҳудуди аҳолиси қамраб олинди.

Бош прокуратура масъуллари 26 та аризаннинг ҳар бирини муурожаатчи ҳамда вилоят прокуратураси вакиллари билан юзма-юз муҳокама қилди. Муурожаатларнинг асосий қисми тергов-суриштирув, суд қарорларини қайта кўриб чиқиш, суд қарорлари ижроси ва бошқа масалаларга доир эди. Мулоқотлар давомида 25 нафар кишининг муаммоси жойида ҳал этилди.

Қабулларнинг бирида ёш оила ўзларини қийнаётган муаммо билан муурожаат қилди. Аён бўлишича, кўёв Бахтиёр Холбоев талаба, шартнома пулини тўлашга қўрби етмайди. Турмуш ўртоғи Мафтуна Эшдавлатова эса ишсиз. Ёшларнинг бир фарзанди бор. Масъуллар уларни тинглаб, муаммони ҳар томонлама ўрганди. Ички имкониятлар ҳисобига келинга уйда ишлаб, даромад топиши учун тикув машинаси сова қилинди, кўёвга эса шартнома пулини тўлашда амалий ёрдам кўрсатилди. Шу пайтгача қалбига чироқ ёқса ёришмайдиган ёш оила ғамхўрликдан қувонди. Қабуллар жараёнида Мафтуна Эшдавлатова сингари етти нафар хотин-қизга тикув машинаси ажратилди. Ижтимоий аҳоли оғир 16 нафар талабанинг 95 миллион сўмлик шартнома пуллари тўлаб берилди.

Бош прокуратура масъуллари музр-баотлик Кумуш Хайитованинг аризи ҳам тинглади. Маълум бўлишича, Кумушнинг номига чиқарилган кредит маблағи бошқа шахслар томонидан ўзлаштириб юборилган, имзоси сохта-лаштирилган. Бу масала бўйича Музр-лабт тумани прокуратурасининг қабул қилган қарори бекор қилинди ва қўшимча терговга қадар текшириш ўтказиш учун ҳуқуқий экспертлар тайинланди.

Қабуллар давомида олтинсойлик Даврон Муҳаммадиевнинг шикоятини эшитган киши охириги йилларда қишлоқ ҳўжалиги соҳасида содир этилаётган баъзи ғайриқонуний ҳолатлардан хан-гу манг бўлиши табиий. Даврон оила аъзолари билан туманининг "Гулбод" маҳалласи ҳудудидаги 97,6 гектар ерда пахта, ғалла етиштириб келган. Олтинсой тумани ҳўкимининг 2019 йил 23 январдаги қарори билан ер майдони ўзга бир шахс номига расмийлаштириб берилган. Муурожаатчининг акиси Умар Муҳаммадиевга мазкур ерни қайтариб бериш бўйича Сўрхондарё вилояти

судининг 2020 йил 2 октябрдаги қарори ҳамда Олий суднинг эса 2020 йил 3 декабрдаги ҳал қилув қарори қабул қилинганига қарамай, маҳаллий ҳўкимлик ҳамон бу қарорлар ижросини таъминламаяпти. Бош прокурор ўринбосари Светлана Ортиқованинг сўзларига кўра, Бош прокуратура масъуллари муурожаат эгасига бу масала Олий суд билан ҳамкорликда ҳал этилишини, шунингдек, айна шу ариза асосида мамлакатимизнинг бошқа ҳудудларидаги маҳаллий ҳўкимликларнинг бир ерни икки шахсга ажратиш билан боғлиқ низоли қарорлари тўпланиб, таҳлил қилинишини, қонун устуворлиги таъминланишини тушунтирди. Қисқаси, келгусида шунга ўхшаш ҳолатлар тақоррланмаслиги учун қонун йўли билан таъсирчан механизм йўлга қўйил-диган бўлди.

Қабуллар жараёнида Ички ишлар вазирлиги масъуллари ички ишлар органларига ишга кириш ва ишга тикла-ниш, суриштирув ва тергов, фуқаролик, паспорт, виза, мол-мулк ёки буюмларни қайтариб олиш, жазони ижро этиш ҳамда бошқа масалаларга доир 155 та муурожаатни кўриб чиқди. Оммавий қабулда Термиз тумани "Орол" маҳалласида яшовчи Тура Бекназаров ҳонадонидан ўғирлаб кетилган қўйларнинг дарағи икки ойдан буюн чиқмаганидан шикоят қилди. Бу борада ҳудудий органлар вакилларига тезкор чоралар кўриш, терговга қадар суриштирув ишлари билан боғлиқ материалларни қайта ўрганиш топшириғи берилганди. Қаранглик, қабуллар туғалунча, маҳалла профилактика инспектори муурожаатчининг қўйлари толиб берилганини маълум қилди. Энди айбдор шахсларга нисбатан қонуний чора кўрилади.

Қабуллар жараёнида Ички ишлар вазирлиги масъуллари муурожаатдан сўнг икки киши профилактика инспекторининг жамоат тартибини сақлаш бўйича ёрдамчиси вазифасига ишга қабул қилинди, 9 нафар муурожаатчига Ўзбекистон фуқаролигини қабул қилиш бўйича ҳужжатлар расмийлаштирилди. Бойсунлик фуқаро Санобар Каримованинг аризасида айтилишича, кўёв вафот этгач, қизи 4 фарзанди билан уйдан чиқариб юборилган. Вафот этган йигитнинг қариндошлари билан уй-жойга эзалик қилиш масаласидаги

низоз ҳал қилинмаган. Қизининг ҳимоя орденини узайтириш керак. Каримованинг муурожаати жойида ҳал қилиниб, аёлга ҳимоя ордери берилди. Мулкий низоз эса суд тартибиде ҳал қилинади-ган бўлди.

Олий суд ва Судьялар олий кенгаши раҳбарлиги қилинган муурожаатларда, асосан, суд қарорларини қайта кўриб чиқиш, судьялар хатти-ҳаракатларига қонуний баҳо бериш, қамоқдан озод қилиш ёки ўталмай қолган жазо муддатини енгилроқ жазо турига алмаштириш, алимент ундириш, юридик аҳамиятга эга далилларни белгилаш, ишга тиклаш, фарзандликка олиш каби аризаларни суд тартибиде кўриб чиқиш сингари масалалар кўндаланг қўйилди. Тўрт кунлик қабулда ушбу йўналишдаги 540 та масала кўриб чиқилиб, уларнинг 202 тасига жойида ечим топилиди. Жумладан, қабуллар жараёнида ўтказилган сайёр суд мажлисларида 2 нафар шахс суд залида қамоқдан, ўталмай қолган муддати енгилроқ жазо турига алмаштирилган 6 нафар

шахс жазони ижро этиш муассасаси-дан озод этилди.

Фуқаролик ишлари бўйича судлар кўриб чиққан муурожаатлар асосида 32 нафар шахсга нисбатан алимент ундириш юзасидан суд буйруғи чиқарилиб, ижрога қаратилди. 28 нафар фуқаронинг юридик аҳамиятга эга фактларини белгилаш бўйича аризаси қаноатлан-тирилди. Ажрашиш ёқасига келиб қолган бир неча оила яраштирилди. Муурожаатлардан сўнг судлар томонидан фуқаро Марҳаб Жумаевани Денов тумани ҳўкимлигига, Дилдора Мустафое-вани Олтинсой туманидаги 18-умум-таълим мактабига, Илҳом Бадаловни Сариссий тумани давлат кадастр хизматига ишга тиклаш бўйича ҳал қилув қарорлари чиқарилди. Иқтисодий судлар суд мажлисларида кўриб чиққан 134 та иш асосида даъвогар тадбир-корлар фойдасига қарийб 606 миллион сўм ундирилиши белгиланди.

Оммавий қабуллар давомида маҳаллий раҳбарлар, сектор бошлиқларининг ҳамжиҳатлида ишлагани

натижасида ижтимоий ҳимояга муҳ-тож 40 нафар фуқарони турар жой билан таъминлаш мақсадида маҳаллий бюджетдан бир миллиард сўм ажра-тиладиган бўлди. "Ёшлар дафтери"да рўйхатда турган 14 нафар фуқарога ер ажратилди. 55 нафар муурожаатчи-га ижтимоий қўллаб-қувватлаш мақса-дида ҳўмийлар ва маҳаллий бюджет маблағларидан 260,3 миллион сўм моддий ёрдам кўрсатилди. Ижтимоий ҳимояга муҳтож 14 нафар фуқарога соғлиғини тиклаш учун 87 миллион сўм ҳамда "Темир дафтар"га киритил-ган 4 та оиллага 160 миллион сўмлик қурилиш материаллари ажратилди. Уй-жойсиз 2 та оила вақтинчалик ту-рар жой билан таъминланди. Хул-лас, кўрсатилган амалий ёрдамлар, шунингдек, чиқарилган адолатли қарорлар адашиб жиноят йўлига кириб қолган фуқаролар учун берилган ин-сонпарварлик кўмағи бўлиб, мамла-катимизда суд-ҳуқуқ тизимида амалга оширилаётган ислохотлар ўз самара-сини бераётгани далолатидир.

